

Niet te stuitten c ompetitiedrang

Bedrijfleidster Elzie Onghena gaat g raag de krachtmeting in de ring aan

De fokkerijwereld en vooral het keuringsgebeuren is overwegend een aangelegenheid van mannen. Toch weet Elzie Onghena er met haar witblauwfokvee haar mannetje te staan. Elzie Onghena: 'Ik vind het fijn om mannen in de keuringsring met mijn fokvee te verslaan.'

De fokkerijbenaming 'van 't Elzenhof' duidt in menig keuringscatalogus in het witblauwras op, zowel op lokaal als op provinciaal als op nationaal vlak. Bedrijfsleider en fokker is 'vrouwe' Elzie Onghena. Ze is veelvuldig te zien op keuringen, in en naast de showring, meestal geflankeerd door schoonbroer Roger. Niet dat ze zo nodig een beschermer moet, nee, Elzie Onghena weet haar mannetje zelf wel te staan in een overwegend door mannen beoefende tak van sport: de fokkerij. 'Ik heb al vanaf mijn

jeugd jaren mijn mannetje moeten staan op de boerderij', zegt Elzie met ernstige blik. Glimlachend terwijl één van haar twee witte labradorhonden, die het gesprek volgen vanuit de hondenmand, de tanden bloot licht, zegt ze: 'En ik vind het fijn om mannen in de keuringsring met mijn fokvee te verslaan.'

Voorspoed na tegenslag

Elzie Onghena (53) stamt uit een kroostrijk gezin te Kallo in de Waaslandse polders op de linkeroever van de Schelde.

Elzie Onghena: 'Ik zet nooit in op één enkele stier. Ik experimenteer graag'

Op het ouderlijk bedrijf legt vader Onghena zich toe – zoals zijn vader – op het melken van rood- en zwartbonten, op veehandel en de fokkerij van Brabantse trekpaarden, renpaarden en pony's. De jeugdige Elzie wordt als tweede jongste dochter in het gezin al vroeg ingeschakeld in de werkzaamheden op het bedrijf. In 1986 neemt Elzie het bedrijf over en melkt nog een tijdje het melkvee door.

Door onteigening van een groot deel van hun poldergronden volgt in 1989 de omslag naar zuiver gefokte witblauwen. 'We hielden op vijf verschillende plaatsen samengeteld nog een dertigtal hectaren weideland over', verhaalt de veehoudster. 'Mijn eerste idee was om embryo's aan te kopen en in te planten in het melkvee. Maar, god weet om welke reden, heb ik toen niet doorgezet. Ik had nu veel verder gestaan in de fokkerij.' In plaats daarvan kocht ze wat gewoon witblauwvee aan én Chablis van 't Kasteeltje (v. Galopeur), een stamboekstier uit de fokstal van Raf Lenaerts, eveneens gevestigd te Kallo. 'Chablis heeft hier wonderen gedaan op het vlak van de vlees aanzet van mijn vee.'

De diefstal van vijftien fokrunderen zette het bedrijf daarna weer op af. 'Ze waren niet eens verzekerd', zucht Elzie.

Affi is de nieuwe belofte van Elzie Onghena

Halverwege de jaren negentig kocht Onghena bij de gebroeders Lievens in het Waalse Vézin Decente de Somme aan, een 94 puntendochter van Opticien uit een Riantmoeder. Ditmaal maakte Onghena wel gebruik van de embryo-transplantatietechniek. 'Decente werd veelvuldig gespoeld en leverde bijna allemaal vaarzen af. Hierdoor heb ik een serieuze stap voorwaarts gemaakt. Een geluk na een tegenslag.'

Grive de Somme tweede geluk

Net zoals grootvader Petrus Onghena en vader Hector Onghena bezit Elzie een onstuitbare drang naar competitie. Grootvader en vader maakten het in de melkveewereld, Elzie Onghena in het vleesveegebeuren. Zelf is ze voorzitter van de fokveedag van Beveren en lid van het lokale jaarmarktcomité. 'Voor mij mag er bij wijze van spreken elke dag een keuring zijn. Ik hou van de competitiefeser. Door goed te kijken en nadien te doen, leer je immers veel.'

In 2000 werd de fokstal 'van 't Elzenhof' nationaal kampioen te Vilvoorde met Suzie van 't Elzenhof, een Galopeurdochter uit eerdergenoemde Decente. In 2002 nam ze voor de eerste maal deel aan de nationale keuring op de Agribex te Brussel met de eigengefokte Vigor (v. Cubitus) en behaalde er een verdienstelijke vierde plaats. Twee jaar later stond Onghena te Brussel opnieuw middenin de rangschikking met Zitta (v. Torrero). In 2005 behaalde ze met Utopie (v. Vigoureux) een 1b-plek op Agriflanders en in 2007 nam 'van 't Elzenhof' met Zitta en haar halfzus Affi (v. Despote) opnieuw deel aan deze elitekeuring te Gent. Zitta (88,9 av) en Affi (87,9 av) stammen beide uit Orvetdochter Grive de Somme, die Elzie een paar jaar geleden aankocht. 'Grive leverde in één spoeling maar liefst 31 embryo's af. Mijn tweede geluk.'

Wat trok Onghena aan in Decente en, later, in Grive? 'Het dier op zich, zijn stamboom en de nafok', zegt Elzie Onghena, die niet snel in haar kaarten laat kijken. 'Ik laat mij niks aanpraten door

Zitta vertegenwoordigde 'van 't Elzenhof'-fokkerij te Brussel

de fokker zelf. Ik bepaal mijn keuzen zelf en nadien zie ik wel of hij het dier wil verkopen.'

Risico durven nemen

Het fokbedrijf te Kallo telt momenteel zo'n honderd stuks stamboekgeregistreerd vee, waarvan een veertigtal moederdieren. De zoogmoeders staan met hun kalf opgesteld volgens het 4x4 systeem in een eigen ontworpen stal, de hoogdrachtige dieren staan aangebonden aan de andere kant van de stal. Het jongvee staat op een tweede locatie in het nabije Zwijndrecht. Stierkalveren die niet voor de fokkerij worden afgezet, worden, net zoals de reformekoeien, ter plaatse afgemest en verkocht aan een veehandelaar of aan particulieren. Vijf hectare van het weiland wordt driemaal per seizoen gemaaid om voordroog te maken en te hooien. Gezien de bedrijfs-situatie wordt verder alle voer ingekocht.

Dhz-ki is de regel op 't Elzenhof, al wordt af en toe een eigengefokte dekstier ingeschakeld. 'Enkel voor de terugkomers',

zegt Elzie kordaat. 'Met ki kun je elke koe van een passende stier voorzien. Ik zet nooit in op één enkele stier. Je fokt dan wel minder lijn in je stal, maar ik experimenteer ook graag.'

Onder de fokkoeien vinden we de namen terug van vaders als Vigoureux, Radar van Terbeck, Rhodos, Jacobin, Bijoutier, Danseur en Despote. Onder de kalveren treffen we onder meer de namen Vigor, Daffyd, Offusque en Notez-Le. 'Alhoewel ik gebruikmaak van het VRV-stieradviesprogramma tegen inteelt, doe ik nog graag mijn goesting', verklaart Onghena de stierkeuze. 'Het stieradviesprogramma gebruik ik eerder als "check" voor mijn keuzen. Verder ga ik voor economie, kilo's en hoogtemaat eerste categorie, finesse in de bespierung en het beenwerk. Je moet op het einde van de rit nog wat overhouden.' Over het gebruik van Despote verklaart de bedrijfsleidster: 'Och man, je moet al eens risico's durven nemen.'

Guy Nantier